

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-65/16-5

U I M E R E P U B L I K A H R V A T S K A

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr.sc. Ivica Kujundžića, predsjednika vijeća, Eveline Čolović Tomić i mr.sc. Inge Vezmar Barlek, članova vijeća, te više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja M. R. iz P., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Zagreb, klasa: UP/II-008-07/16-01/101, urbroj: 401-01/05-16-01 od 6. travnja 2016., radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, u sjednici vijeća održanoj 18. kolovoza 2016.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/16-01/101, urbroj: 401-01/05-16-01 od 6. travnja 2016.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbacuje se žalba tužitelja izjavljena protiv dopisa Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, klasa: 008-02/15-01/20, urbroj: 341-99-04/15-15-2 od 5. studenog 2015. kao nedopuštena.

Tužitelj u tužbi navodi da se ista podnosi zbog povrede pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. U izreci rješenja tuženik navoda da se odbacuje žalba tužitelja protiv dopisa HZMO od 5. studenog 2015., kao nedopuštena, a glede rečenog tužitelj naglašava da se nije žalio protiv spomenutog dopisa HZMO koji je bio obična obavijest, već se žalio zbog odbijanja davanja traženih informacija od strane HZMO i nedonošenja rješenja HZMO o razlozima odbijanja davanja traženih informacija. Citirajući odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, tužitelj navodi da iz odredbi navedenog Zakona ničim nije propisana obaveza tužitelja da napiše prigovor u konkretnom slučaju. Dalje ističe da ukoliko bi i navedeno pravno stajalište tuženog imalo nekakvog uporišta u zakonu da se svojim dopisom od 23. prosinca 2015. bio obratio ravnatelju HZMO kao čelniku, ali niti on kao niti drugi naslovi, službenik za informiranje HZMO i Povjerenik za informiranje se ni na koji način nisu očitovali u vezi istog. Iako spomenuti dopis nije bio naslovljen kao prigovor iz njegovog sadržaja je bilo jasno da je upravo to. U njemu je objašnjeno nezadovoljstvo tužitelja ranijim postupanjem HZMO i traženo je da se postupi sukladno njegovom zahtjevu. Tužitelj navodi također da je djelomično korigirao svoj zahtjev za dostavu točnih i cjelovitijih informacija, te je dodao još dvije dodatne

točne cjelovite informacije, a koje Povjerenik ne spominje, a to je, „kako sam i naznačio u svojoj žalbi s tim u vezi tražim točnu i cjelovitu informaciju koliko je poziva za dostavu braniteljskih potvrda (sa naznakom mirovine , a braniteljski status je HZMO za određivanje mirovine smatrao irelevantnim), dostavljeno osobama na koje se primjenjivao i Zakon o pravima djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, jer je takav slučaj bio jedan jedini u čitavoj državi, a vezano uz pisanje sektora za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja kojima se dotiče tzv. kompletiranje predmeta u smislu traženja za dostavu novih braniteljskih potvrda, tražim cjelovitu i točnu informaciju da li je uobičajena praksa službenog postupanja HZMO da se traže nove potvrde od osoba čijem se zahtjevu nema namjeru udovoljiti. Nadalje, tužitelj navodi da je potpuno nejasno zašto tuženik podržava HZMO u nedostavljanju traženog dokumenta odnosno dopisa POE HZMO-u, klasa: P10000-UP0101, urbroj: 539-20-01700-05/84782 od 30. kolovoza 2005. Glede spomenutog dokumenta čak se Sektor za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja HZMO u svome od tužitelja netraženom dopisu očitovao da se isti ne odnosi na tužitelja, jer je tužitelj stekao pravo na mirovinu po drugom osnovu. Pa kad već i sam HZMO navodi da se ovaj dokument ne odnosi na tužitelja, zašto ga sukladno Zakonu o pravu na pristupu informacijama nije dostavio. Povjerenik za informiranje u obrazloženju pobijanog rješenja navodi da je utvrđeno da se u ovom predmetu ne primjenjuju odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, već žalitelj svoje pravo ostvaruje temeljem odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju. Ovakva tvrdnja tuženog je pravno neutemeljena jer nikakav mirovinski zakon ne omogućuje pravo tužitelja da mu se dostavi informacija u obliku traženog dokumenta. Tužitelj nadalje citira pojmove iz Zakona o pravu na pristup informacijama, te zaključuje da mu na taj način nije omogućeno dostavljanje točnih i cjelovitih informacija kakve je tražio te je bilo je neopravdano nedonošenje rješenja zbog odbijanja dostavljanja traženih informacija a pogrešno je i postupanje HZMO-a koji tužitelja obavještava da će tražene informacije dobiti na drugi propisom utvrđeni način. Tužitelj nije nikada ni na koji drugi način dobio informaciju koju je tražio i prosljeđivanje njegovog zahtjeva Sektoru za ostvarenje prava iz mirovinskog osiguranja je bilo bespredmetno. Dalje, ističe da je htio dobiti informaciju da li su određeni dokumenti HZMO originalni dokumenti ili falsifikati, a vezano uz to htio je da se traženim informacijama razjasni određena postupanja ili nepostupanja HZMO koja se tiču racionalizacije, transparentnosti, racionalnosti i dosljednosti rada javne uprave državnih tijela, što su nesumnjivo informacije od javnog interesa, a osim toga tražio je i spomenuti dopis POE koji nije obuhvaćen ovim člankom. Tužitelj isto tako ističe da tuženik tj. Povjerenik je bio dužan uzeti u razmatranje cjelokupnu dotadašnju korespondenciju tužitelja i HZMO posebice činjenično obrazložen dopis tužitelja od 23. prosinca 2015. koji predstavlja i konačnu verziju njegovog zahtjeva za pristup informacijama po čemu HZMO nije postupio a Povjerenik se o tome nije očitovao, a bio je i dužan donijeti rješenje u roku od 30 dana od predaje žalbe tužitelja, ali je to učinio tek sa znatnim zakašnjenjem.

Iz gore prezentiranih činjenica vidljivo je da je tužitelj nezakonito uskraćen u svom pravu na pristup informacijama, te predlaže da Visoki upravni sud uvaži njegov tužbeni zahtjev te da poništi rješenje tuženog kao nezakonito i tužitelju omogući pravo na pristup traženim informacijama.

Povjerenik za informiranje je dostavio po pozivu suda odgovor na tužbu, u kojem ističe da navodi iz tužbe nisu osnovani, te naglašava kako je suprotno navodima tužitelja u žalbenom postupku uzeo u obzir kompletnu dostavljenu korespondenciju te na temelju iste donio drugostupanjsku odluku. Potom je bitno uočiti kako je neposredan povod ulaganje tuženikove žalbe dopis HAZMO-a, klasa: 008-02/15-01/20, urbroj: 341-099-04/15-15-2 od 15. studenog 2015., koji formalno, a ni faktički, ne predstavlja odbijanje davanja traženih informacija kao što je to tužitelj naveo u žalbi od 30. studenog 2015., niti predstavlja šutnju uprave povodom žaliteljevog zahtjeva za pristup informacijama od 28. listopada 2016. S obzirom da je tijelo javne vlasti dostavilo žalitelju obavijest sukladno članku 23. stavku 1. točke 4. odnosno točke 6. Zakona o pravu na pristup

informacijama, drugim riječima nije donijelo odbijajuće rješenje žalitelj je na dostavljenu obavijest imao pravo uložiti prigovor čelniku tijela sukladno članku 122. Zakona o općem upravnom postupku. Žalba se može izjaviti protiv rješenja prvostupanjskog tijela o prigovoru kako je to propisano člankom 122. stavak 4. Zakona o općem upravnom postupku. Sukladno pravnoj maximi ignorantia iuris nocet, odnosno kako nas nepoznavanje prava ne opravdava, odnosno šteti, tužitelja ne opravdava činjenica da nije znao da treba uložiti prigovor na dostavljenu obavijest. Drugim riječima, HZMO nije bio u obvezi u obavijesti navesti da je tužitelj u mogućnosti uložiti prigovor kao pravni lijek na predmetnu obavijest, ali je tužitelj morao znati da je sukladno članku 122. Zakona o općem upravnom postupku, u mogućnosti uložiti prigovor čelniku tijela ukoliko smatra da tijelo javne vlasti je postupilo nezakonito. Tuženik dalje navodi, da ukoliko je tužitelj smatrao da je tijelo javne vlasti postupilo nezakonito, trebao je uložiti prigovor čelniku tijela odnosno nije trebao uložiti žalbu tuženiku budući da tijelo javne vlasti nije odbilo zahtjev za pristup informacijama niti je prešutilo tužiteljev zahtjev za pristup informacijama, a iz navedenog razloga tuženik nije ni mogao odlučivati u meritumu o tužiteljevoj žalbi stoga ju je rješenjem i odbacio. Tuženik ostaje kod pobijanog rješenja iz razloga navedenih u obrazloženju samog rješenja i iz razloga navedenih u odgovoru na tužbu, te predlaže da Sud odbije tužbu i tužbeni zahtjev i potvrdi drugostupanjsko rješenje.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.), tužitelju je dostavljen odgovor na tužbu tuženika.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Kako tužitelj osporava samo primjenu prava, činjenice su nesporne, a stranke u tužbi niti u odgovoru na tužbu ne zahtijevaju održavanje rasprave, Sud je spor riješio bez održavanja rasprave temeljem odredbe članka 36. stavka 1. točke 4. Zakona o upravnim sporovima te utvrdio da tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

Iz spisa predmeta dostavljenog Sudu uz odgovor na tužbu proizlazi da je tužitelj dana 26. listopada 2015., zatražio slijedeće informacije vezane uz 1. dopis HZMO, Središnja služba, klasa: 140-01/05-17/3486, urbroj: 341-99-05/2-05/2 od 5. rujna 2005., „1. da li je priložena preslika dopisa izvorni službeni dokument HZMO ili je posrijedi nekakav neutemeljeni falsifikat? 2. Ako je riječ o izvornom službenom dokumentu molim točnu i cjelovitu informaciju zašto HZMO nije postupao sukladno navodima u njemu o tome da svi djelatnici POE koji imaju utvrđen status hrvatskog branitelja mogu u naknadnim postupcima ostvarivati pravo na mirovinu po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, 3. molim da mi dostavite i presliku dopisa POE iz veze gore spomenutog dokumenta odnosno odgovora HZMO, to je dopis POE upućen HZMO, klasa: UP/I-000-UP101, urbroj: 539-20-01700-05/84782 od 30. kolovoza 2005., te poziv HZMO, Područne službe u Zagrebu za dostavom potvrde o statusu hrvatskog branitelja upućena žalitelju radi mirovine broj 503426 od 6. srpnja 2005., sa pitanjem 1. da li je priložena preslika dopisa izvorni službeni dokument HZMO ili je posrijedi nekakav falsifikat i 2. ako je riječ o izvornom službenom dokumentu kojim sam pozvan na dostavljanje potvrde o statusu branitelja radi mirovine molim točnu informaciju zašto HZMO nije nastavio sa započetim postupkom povećanja moje mirovine sukladno braniteljskim pravima“?

Iz podatak spisa predmetan nadalje proizlazi da je HZMO dostavio dopis tužitelju, te faktički postupio sukladno članku 23. stavak 1. točka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, te ga obavijestio da svoja prava iz mirovinskog osiguranja može ostvariti temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju, pa se stoga u tom predmetu ne primjenjuju odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama. Pravilno utvrđuje tuženik da je HZMO faktički postupio prema članku 23. stavak 1. točka 6. Zakona, te ga obavijestio kako se njegov podnesak ne smatra zahtjevom za pristup informacijama smislu članka 18. stavak 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, te je ujedno dao uputu o ostvarivanju njegovog prava. Pravilno utvrđuje tuženik da žalitelj traži određena

objašnjenja od HZMO za ostvarivanje svojeg prava na mirovinu, što se također ne može smatrati zahtjevom u smislu Zakona o pravu na pristup informacijama. Prema ocjeni ovog Suda, pravilno utvrđuje tuženik da u konkretnom predmetu tužitelj traži informaciju u vezi ostvarivanja svojeg prava na temelju odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju. Nadalje, pravilno utvrđuje tuženik da je tijelo javne vlasti dostavilo žalitelju obavijest sukladno članku 23. stavku 1. točka 6. Zakona o pravu na pristup informacijama, a nije trebalo donijeti rješenje.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, i u postupku utvrđeno, Sud ocjenjuje da je u konkretnom slučaju pravilno postupila Povjerenica za informiranje kada je pozivom na odredbu članka 114. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku rješenjem odbacila žalbu tužitelja, pri čemu prigovori tužitelja izneseni u tužbi nisu od utjecaja na zakonitost osporenog rješenja.

Radi navedenog, po ocjeni ovog Suda tuženik je pravilno utvrdio činjenično stanje, primijenio materijalno pravo te dao valjane razloge za svoju odluku.

Trebalo je stoga, temeljem odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, tužbeni zahtjev odbiti kao neosnovan.

U Zagrebu 18. kolovoza 2016.

Predsjednik vijeća
mr.sc. Ivica Kujundžić, v.r.